

הפיקוח על הבנקים

מה היו הדרישות בביקורת שבוצעו בבנקים בתחום הלווים הגדולים וכיצד הן השפיעו על הסיכון?

לדרישות הביקורת יש השפעה על צמצום החשיפה ללווה הספציפי תוך השפעה על התנהלות הבנק כלפי אותו לווה וצמצום ההפסדים הפוטנציאליים לבנק. בנוסף, לדרישות הביקורת השפעה על התנהלות הבנק בעסקאות דומות בעתיד.

להלן דוגמאות לצעדים קונקרטיים שנדרשו במסגרת הליכי ביקורת בנוגע ללווים גדולים, והובילו בסופו של דבר להקטנת החשיפות ולצמצום הסיכון לבנקים:

✓ הפיקוח דרש מבעוד מועד לסווג חובות של לווים בעייתיים – לווים אלו נחשבו עד אז ע"י חלק מהבנקים כלווים טובים ותקינים אשר עובדים איתם כרגיל. דרישה זו בדרך כלל הובילה את הבנק להתנהלות מחמירה יותר מול הלווה, לרבות הימנעות מהגדלת חשיפות אשראי והפעלת אמצעי לחץ לגביית החובות.

✓ הפיקוח קבע מנגנוני מחיקות חשבונאיות שתלויים בשווי שוק של הביטחונות - האמור דחף את הבנקים להפעיל לחץ לגביית כספים מהלווה ולקבלת ביטחונות נוספים, וזאת כדי להימנע ממחיקות עתידיות והכרה בהפסדים בעתיד כתוצאה מירידת שווי הבטוחות.

✓ הפיקוח לא אפשר להכיר בערבויות אישיות מסוימות כלל ודרש להביאן בחשבון בשווי אפס לצורך מדידת הפסדי האשראי - ערבויות אלו לא גובו בנכסים מוחשיים נזילים או מקורות החזר מזוהים. לעיתים הערבויות כלל לא אומתו או נבדקו על ידי גורם חיצוני. האמור הוביל לדרישת ביטחונות ממשיים נוספים מהלווים כדי להימנע מרישום הפסדים.

✓ הפיקוח לא הכיר בביטחונות מסוימים שסיפקו הלווים משום שלבנק לא היתה זיקה משפטית נאותה אליהם (כגון: נכסים במדינות מסוימות) – האמור הוביל את הבנקים ללחוץ על הלווים למימוש ביטחונות אלה, או לספק ביטחונות אחרים מטריאליים, באופן שהוביל לצמצום הפסדי אשראי.

✓ הפיקוח קבע כי דחיות חוזרות ונשנות של מועדי פירעון האשראי ("גלגולים") למעשה מסתירים קשיים אצל הלווים ודרש סיווגם כחובות כבעייתיים - כאמור דרישה לסיווג מובילה להימנעות ממתן אשראי חדש ולאמצעי לחץ לגביית חובות.

✓ הפיקוח דרש במקרים מסוימים לבחון חלופות מכומתות לגביית החוב – דרישה זו באה במקרים בהם לווים היו בקשיים לאורך זמן והבנקים לא נקטו צעדי גבייה אגרסיביים כנגדם. הדרישה היתה לבחון את המשך ההתנהלות מול הלווה אל מול חלופה של פירעון מידי של החוב, על סמך תחזיות תזרימי מזומנים עתידיים מבוססות, להביאן לדיון בדירקטוריון ולקבל החלטה מתאימה. יודגש כי אין זה בסמכותו של הפיקוח על הבנקים להורות באופן ישיר לבנק לממש ביטחונות של לווה בכשל.

גם כאשר האשראי כבר הועמד הפיקוח על הבנקים דרש מהבנקים לשקף באופן מלא בדוחותיהם הכספיים את ההפסדים שנגרמו להם, ולחזק במידת האפשר את מבנה האשראי בצמתי החלטה ככל שניתן. בנוסף, הבנקים נדרשו לבצע תיקונים גם במבט צופה פני עתיד ובכלל זה: לתקן את מדיניות

האשראי והתיאבון לסיכון, לתקן את המתודולוגיה בהערכת סיכונים ובהעמדת אשראי, לחזק את הליכי הבקרה והמעקב אחר האשראי ועוד.